

Mænd, som have Interesse derfor og Formue dertil, eller ialtfald til Foreninger, og jeg skulde ikke have Noget imod at bevilge Penge-tilskud dertil; men Alt, hvad Staten befatter sig med ud over Pengetilskud, mislykkes. Der er af Naturen sat en Fordommelsesdom over al den Industrie, Staten driver; vi behøve blot at see os om i det daglige Liv, for at indsee det; lad os for Exempel blot see, hvad Staten betaler for en Arbejdskarl, den betaler 2 til 3 Gange saameget som enhver anden, og saaledes gaaer det i alle mulige Forhold. Betydningen af Udvalgets Ændringsforslag til § 17 er for mig den, at Sagen engang maa have Ende fra Statens Side. Om 10 Aar skal nu dette Forsøg være affluttet, men hvad saa? Saa er der ikke længere nogen Hjemmel til at kræve Penge til Stutteriet, medmindre der først kommer en ny Lov, som siger, hvorledes det da skal være. Dersom Ministeren kommer i det 11te Aar og opfører i Finantsloven Stutteriet som det nu staaer, og enten Folkethinget eller Landstthinget, blot en af de lovgivende Magter vil det, saa stryger den den hele Bevilling, og da vil al Hjemmel mangle. Det er det, som gjør det noget taaleligt for mig. Det vil blive et kostbart Forsøg, men vi have gjort mange af det Slags og vi ville vel komme til at finde os i, i Fremtiden at komme til at gjøre flere. Den første Virkning af Loven er en Anskaffelse af en Guldblods-tingst til 5000 Rbd., det staaer i Finantsloven, og den vil ganske vist komme til at koste de 5000 Rbd.; her tales nu om een til, muligen vil det blive andre 5000 Rbd., eller maastee man kunde finde en ganske fortrinlig, som man vil foreslaae at anskaffe for 6000 Rbd., det bliver den næste Virkning, kort sagt, det er ikke ubetydelige Pengeudgifter, Thinget her staaer i Begreb med at votere. De, som troe, at de ere vel anvendte, stemme derfor; jeg, der ligesom den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Bliren-Finecke), troer, at det er at kaste Pengene bort, maa nødvendigviis stemme derimod. I ethvert Fald vil jeg meget anbefale Thinget at gaae ind paa et af de Ændringsforslag, som ere stillede til § 16; det forekommer mig, at, som den nu staaer i Lovudkastet, er der en Modsigelse

mellem dens Begyndelse og Slutning; der staaer først, at Stutteriet afbenytter fremdeles de det hidtil overladte Bygninger og Jorder; men saa kommer bagefter, at disse Jorder skal det ikke beholde, men de skulde arronderes og gives en passende Størrelse. Altsaa skal Ministeriet bestemme, hvad der er „en passende Størrelse“; jeg er overbevist om, at et Stutterie i den Stikkelse, dette vil faae, ikke behøver 350 Tønder Land; det Hele er altsaa alligevel overdraget til Administrationens Skjon, men hvorfor vil man saa bestemme, at Stutteriet skal beholde disse Jordlodder; det Hele ligger i Ministerens Haand, gid han ikke vil give Stutteriet mere end det meget haardt Fornødne; thi Udbyttet af disse Jorder er faare ringe.

Udførelsen: Den ærede Rigsdagsmand, som sidst talte, falder altid tilbage til Industrien og sine Betragtninger derover; jeg troede dog, at jeg, saavel ved Sagens 1ste Behandling, som idag, havde givet tilstrækkelige Grunde, hvorfor man ikke behøver at betragte det nærværende som et Industri-Foretagende. Den ærede Rigsdagsmand vil ikke lade gjælde, at Staten gjør Forsøg, jeg troer, at han indskrænker Statens Virksomhed meget betydeligt, naar den slet ikke maa gjøre Forsøg; jeg maa gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at der gjøres jevnlig og daglig Forsøg for Statens Regning, og naar han siger, at der aldrig trives noget Forsøg, som Staten udfører, saa troer jeg vistnok, at han heri tager høiligen feil; der ere mange Forsøg, der udføres, og som jeg haaber ogsaa i Fremtiden ville udføres og som maae udføres for Statens Regning, fordi de ikke kunne udføres af Andre, f. Ex. Skovhugst og flere saadanne. Jeg tvivler meget paa, at den ærede Rigsdagsmand vil i hele Danmarks Rige finde nogen enkelt Mand eller nogen Forening, som vil være istand til at glennemføre saadanne Forsøg som her er Tale om. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Bliren-Finecke) har gjort Indvending imod hele Arrangementet, navnlig paa Grund af, at den foreslaaede Sum er for lille. Dersom det er Meningen hermed, at den er for lille til at udføre en saadan Plan, som den, at forsyne alle danske Pro-